

8 Afwegingskader

8.1 Milieueffecten per discipline

In de vorige hoofdstukken werd een beoordeling van verschillende milieueffecten uitgevoerd. In de volgende tabel worden deze milieueffecten ingedeeld in verschillende disciplines. Tevens wordt aangegeven op welke manier de effectbeoordeling werd uitgevoerd. Hierbij kunnen volgende aspecten onderscheiden worden:

- methodologie van de beoordeling (Analytisch, Kwetsbaarheidsbenadering),
- effectuitdrukking (Kwantitatief, semi-Kwantitatief, Kwalitatief),
- eenheid (ha, km, aantal, ---/+++), ...),
- kosten (K) of baten (B).

discipline	EFFECT effect	MCA			
		methodologie (A, K)	uitdrukking (Qt, sQt, Ql)	eenheid	kosten (K) & Baten (B)
BODEM	beschikbare kleireserves	A	Qt	m ³	B
WATER	beschermingszones waterwingebieden	K	Qt	ha	K
	grondwaterkwetsbaarheid	K	sQt	ha	K
	risicozones overstromingsgebieden	K	sQt	ha	K
	wijziging waterloop	K	sQt	m	K
	daling grondwatertafel door bemaling	A	sQt	ha	K
FAUNA & FLORA	speciale beschermingszones (habitat- & vogelrichtlijn)	A	Qt	ha	K
	VEN & IVON	A	sQt	ha	K
	natuurresevaten	A	Qt	ha	K
	bosgebieden	A	Qt	ha	K
	verdroging vegetatie	K	sQt	ha	K
	geluidshinder	K	sQt	ha	K
	ecotoopverlies	K	sQt	ha	K
	versnippering	K	sQt	ha	K
LANDSCHAP	beschermde landschappen,...	A	Qt	ha	K
	ankerplaatsen	A	Qt	ha	K
	aantasting erfgoedwaarden	A	sQt	ha	K
	impact landschapsstructuur	A	sQt	ha	K
MENS	geluidshinder	A	Qt	aantal	K
	verlies woon-, werk- & recreatieve functies	A	sQt	ha	K
	ruimtelijk-structureel effect op land- en tuinbouw	A	sQt	ha	K
	milieukost intern transport	A	Qt	km	K
	verkeershinder / leefbaarheid	A	Qt	aantal	K

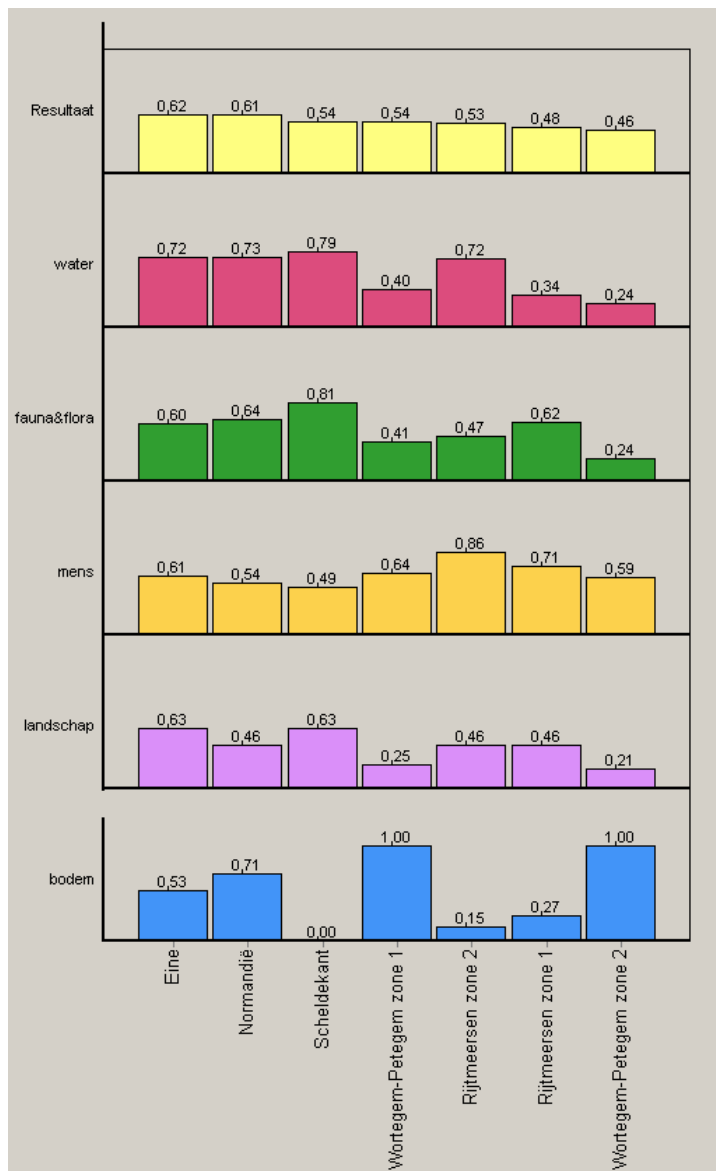
8.2 Multicriteria analyse

De effectscores, zoals berekend bij de verschillende milieueffecten (en gebundeld in disciplines), werden ingevoerd voor de modelmatige multicriteria-analyse (MCA). Bij het basisresultaat (zie onderstaande figuur) werd een rangschikking opgesteld op basis van gelijke gewichtstoekenning (20%) per discipline als bij ongelijke gewichtstoekenning (1 discipline krijgt een gewicht van 50% en de rest werd evenredig verdeeld) in geval van de visies.

8.2.1 Afweging alternatieven via MCA

Een weergave van het basisresultaat van de MCA (elke discipline krijgt een gelijk gewicht van 20%), wordt weergegeven in onderstaande figuur. Het ontginningsgebied met de hoogste score volgens de multicriteria-analyse, scoort het meest gunstig naar milieueffecten toe.

Uit de MCA blijkt het bestaand ontginningsgebied Eine en het locatievoorstel Normandië globaal gezien het best te scoren. De andere locaties worden minder goed beoordeeld.

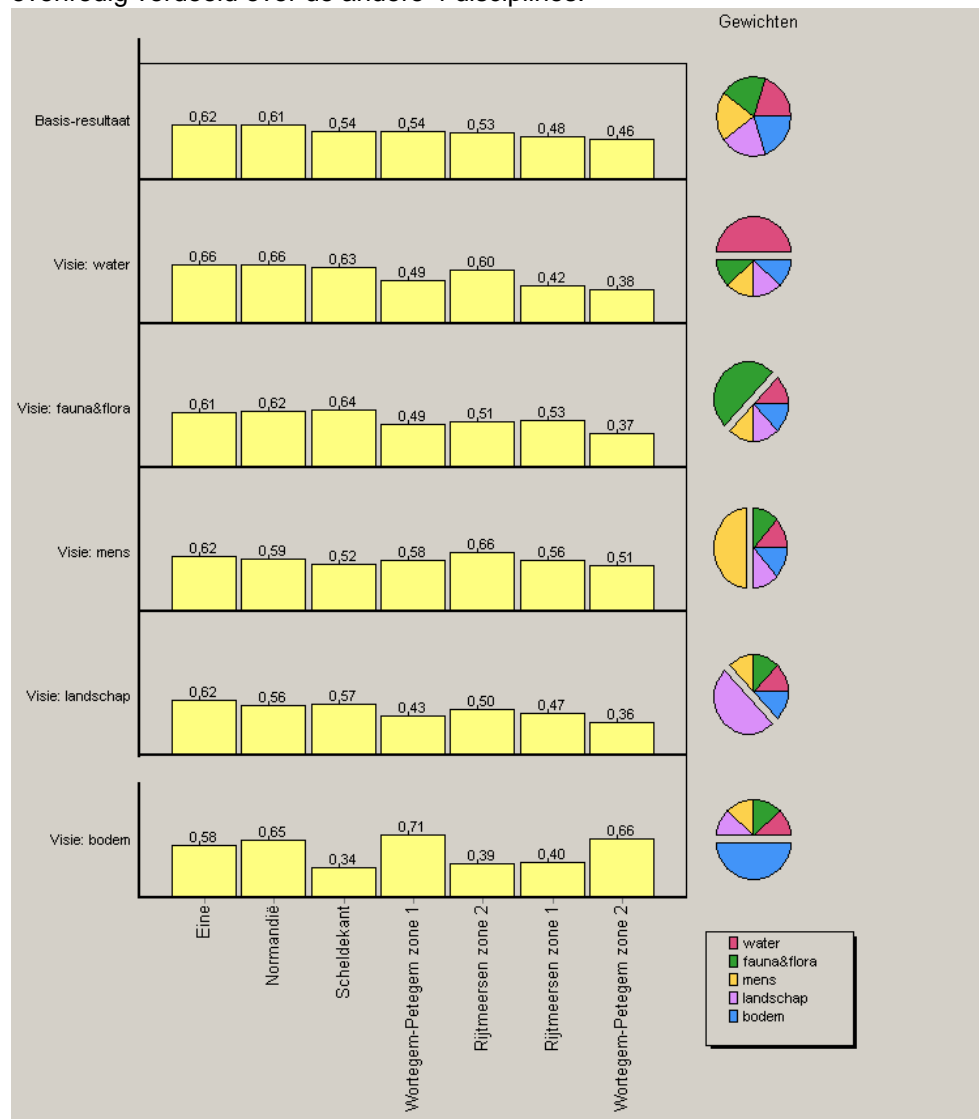

Indien we de verschillende locaties per discipline afzonderlijk met elkaar afwegen, blijken de twee locaties Wortegem-Petegem Zone 1 en Zone 2 vooral slecht te scoren met betrekking tot de disciplines water, fauna en flora, en landschap. Indien enkel echter naar de discipline bodem gekeken wordt, scoren deze gebieden uitermate goed. Reden hiervan is dat in deze gebieden het grootste volume kleireserve voorhanden is.

De gebieden Rijtmeersen Zone 1 en Zone 2 scoren dan weer voornamelijk slechter door de beperkte reserve in het gebied.

8.2.2 Afweging alternatieven met behulp van verschillende “visies”

In de onderstaande figuur wordt het resultaat van de MCA in eerste instantie weergegeven indien aan elk van de disciplines een gelijk gewicht wordt toegekend van 20%. Dit komt overeen met het basisresultaat. Indien men nu vanuit een zekere maatschappelijke opvatting of vraag aan een bepaalde discipline een groter belang hecht, kan hieraan een groter afwegingsgewicht worden toegekend. Bij de afweging van de verschillende visies wordt een gewicht van 50% toegekend aan één discipline en de overige 50% wordt evenredig verdeeld over de andere 4 disciplines.

Wat betreft het basisresultaat is dit uiteraard hetzelfde als voordien wegens een gelijke gewichtstoekenning aan de disciplines. Bij ongelijke gewichtstoekenning (visies) zijn de resultaten in grote lijnen eveneens dezelfde met dit verschil dat de eindscores soms verschillen.

Uit de resultaten blijkt dat het locatievoorstel Eine het beste scoort bij het basisresultaat, de visie water en de visie landschap. Met betrekking tot de visies fauna en flora en mens zijn de resultaten eveneens gunstig. Door de beperktere nog aanwezige kleireserve (ten opzichte van de locatievoorstellen Wortegem-Petegem) scoort het locatiealternatief Eine minder goed bij de visie bodem.

Het locatievoorstel Normandië scoort het best bij de visie water (gedeelde plaats met het locatievoorstel Eine). Met betrekking tot de visie fauna en flora, de visie mens en de visie landschap (onder voorwaarden) zijn de resultaten eveneens gunstig. Het locatiealternatief bezit een geringere kleireserve in vergelijking met de locatievoorstellen in Wortegem-Petegem, maar toch scoort het alternatief nog vrij goed bij de visie bodem.

De locatievoorstellen Wortegem-Petegem Zone 1 & Zone 2 scoren het best bij de visie bodem, doordat in deze gebieden de grootste kleireserve beschikbaar is. Ze worden echter minder goed beoordeeld bij het basisresultaat, de visie water, de visie fauna en flora. Voor de visie landschap worden ze negatief beoordeeld. Opvallend ook is dat het gebied Wortegem-Petegem Zone 2 steeds minder goed scoort dan Zone 1.

Het locatievoorstel Scheldekant kent over het algemeen enigszins tussenliggende effectbeoordelingen. Bij de visie bodem echter krijgt het, door zijn zeer geringe kleireserve, de laagste score.

De locatievoorstellen Rijtmeersen Zone 1 en Zone 2 kennen over het algemeen eveneens enigszins tussenliggende effectbeoordelingen. Zone 2 scoort iets beter dan Zone 1, aangezien deze laatste bijna volledig risicogebied is voor overstroming. Beide zones kennen voor de visies mens (en Zone 2 ook voor de visie water) gunstige resultaten. De geringe kleireserve zorgt echter voor een lagere score in het basisresultaat.

8.2.3 Besluit

De verdere ontginning van het bestaande ontginningsgebied Eine lijkt aan de hand van deze MCA verantwoord. De kleivoorraad is echter veel te beperkt voor de minimale ontwikkelingsperspectieven van 25 jaar. Er is maar een kleireserve aanwezig van ongeveer 8 jaar.

Voor het bestendigen van de alluviale kleiontginning van het Scheldebekken moeten dan ook bijkomende ontginningsgebieden worden gezocht. Uit de MCA-analyse wordt hierbij een voorkeur aangegeven voor het locatievoorstel Normandië. De locatievoorstellen te Wortegem-Petegem vertegenwoordigen wel een grotere kleireserve (15 jaar ten opzichte van 11 jaar), maar de effecten vanuit de disciplines water, fauna en flora en landschap zijn hier groter.

De verdere ontginning van Scheldekant wordt door de beperkte kleireserve als weinig opportuun beoordeeld.

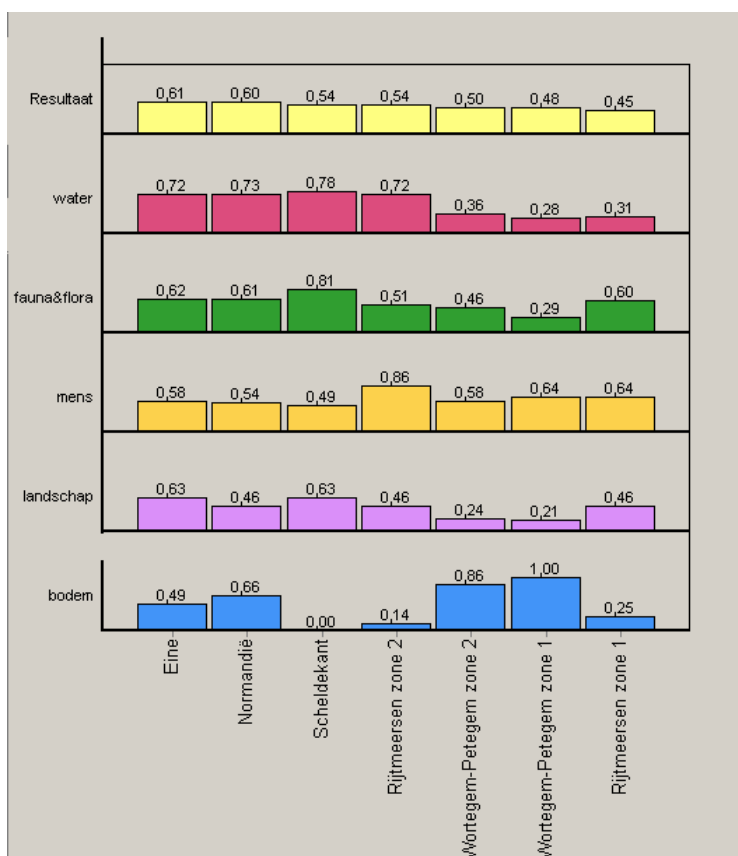
Ontginning van de zones Rijtmeersen is mogelijk. Grootste nadeel is de kleine kleireserve en de ligging van Zone 1 in overstromingsgebied. Voordeel is dan weer dat de slibophoging op het terrein op deze manier kan verwijderd worden.

Merk op dat binnen de locatievoorstellen Wortegem-Petegem Zone 1 en Zone 2 een alternatieve afbakening kan gekozen worden, waarbij de nieuwe ontginningszone gelegen is in het zuidelijke deel (zodat o.a. het VEN-gebied, erkend natuureservaat en de voorcoopperimeter Langemeersen niet dient aangesneden te worden). Hierdoor zullen de hierboven aangegeven effecten geringer worden. Hiervoor verwijzen we ook naar hoofdstuk 5 en punt 8.2.4.

8.2.4 Afweging alternatieve afbakening via MCA

In het vorige punt wordt aangegeven dat een splitsing van Wortegem-Petegem Zone 1 en Zone 2 in een zone "Zuid" en een zone "Noord" (via de grens van het afgebakende VEN-gebied) mogelijk gunstigere resultaten kan bekomen (vooral voor Wortegem-Petegem Zone 2). Een weergave van de MCA met deze alternatieven wordt weergegeven in onderstaande figuur. Het ontginningsgebied met de hoogste score volgens de multicriteria-analyse, scoort ook hier het meest gunstig naar milieueffecten toe.

Uit de MCA blijkt het bestaand ontginningsgebied Eine en het locatievoorstel Normandië globaal gezien het best te scoren. De andere locaties worden ook hier iets minder goed beoordeeld. Opvallend echter is dat het locatievoorstel Wortegem-Petegem Zone 2 een vergelijkbare score krijgt als de locaties Eine en Normandië binnen de discipline fauna en flora (Zone 1 scoort hier slecht). Doordat de locatievoorstellen van Wortegem-Petegem gelegen zijn in afgebakende ankerplaatsen, scoren ze negatief binnen de discipline landschap.

8.2.5 Afweging alternatieve afbakeningen met behulp van verschillende “visies”

In de onderstaande figuur wordt het resultaat van de MCA weergegeven met gebruik van verschillende visies.

Opvallend is dat het locatievoorstel Wortegem-Petegem Zone 2 beter scoort binnen de visie fauna en flora. Toch blijkt dit locatievoorstel globaal gezien minder gunstig beoordeeld te worden in vergelijking met het locatiealternatief Normandië binnen andere visies (visie water, visie fauna en flora, visie mens en visie landschap).

